Curs FoCUS: Ecografia Cardíaca Focalitzada en Urgències i Pacient Crític

Calendari	10 de desembre de 2026, de 9.00 a 20.00 h
Lloc	Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona. C/ Dr. Mallafrè Guasch, 4, 43005 Tarragona
Adreçat a	Facultatius/ves de Urgències i Hospitalització a Domicili
Durada	8,5 h
Places	12 alumnes · 1 instructor per cada 4 alumnes (3 estacions de pràctiques)
Director del curs	Dr. Gilmar Pugnet
Inscripció	a través de WINFOCUS Iberia (www.winfocusiberia.com) · Preu de la inscripció: 500 €

Presentació

El curs FoCUS de WINFOCUS forma en l'ecografia cardíaca focalitzada (ecocardiografia transtoràcica limitada) a peu de llit en l'aturada cardíaca, la perireanimació, el xoc i el pacient inestable. Està pensat per a metges que s'inicien en l'ecografia cardíaca i el seu contingut s'ajusta a les recomanacions internacionals basades en l'evidència sobre el FoCUS (Via G et al., J Am Soc Echocardiogr 2014). Consta d'un taller pràctic presencial amb pràctica supervisada i simulació. Prepara per a la certificació internacional WINFOCUS FoCUS©.

Objectiu general

Capacitar els facultatius/ves que atenen pacients aguts per realitzar i interpretar a peu de llit una exploració ecocardiogràfica focalitzada (FoCUS) i integrar-ne les troballes en la presa de decisions en l'aturada cardíaca, el xoc i el pacient inestable, d'acord amb les recomanacions internacionals basades en l'evidència.

Objectius específics

En acabar el curs,l'alumne/a serà capaç de:

1. Obtenir amb qualitat interpretable les cincfinestres FoCUS bàsiques: paraesternal eix llarg, paraesternal eix curt, apical 4 cambres, subcostal 4 cambres i vena cava inferior.
2. Ajustar els controls bàsics de l'ecògraf (preset, profunditat, guany, focus) per optimitzar la imatge cardíaca.
3. Identificar els signes FoCUS de disfunció sistòlica greu del ventricle esquerre i del ventricle dret i de malaltia cardíaca crònica.
4. Estimar l'estat de volèmia intravascular a partir de la mida i la col·lapsabilitat de la VCI i de la morfologia ventricular.
5. Reconèixer el vessament pericàrdic i els signes ecogràfics de tamponament.
6. Detectar signes de valvulopatia greu evident i masses intracardíaques.
7. Aplicar el FoCUS durant el suport vital avançat seguint el protocol FEEL sense allargar les pauses de compressions més de 10 segons.
8. Integrar les troballes FoCUS en el diagnòstic diferencial del xoc i documentar-les amb un informe estructurat.
9. Reconèixer les limitacions del FoCUS i les situacions que requereixen una ecocardiografia completa.

Professorat

Docent	Professió i lloc de treball
Dr. Gilmar Pugnet Director del curs	Metge. Cap Clínic del Servei d'Urgències. Hospital Universitari Joan XXIII de Tarragona (Institut Català de la Salut)
Dr. Ramon Nogué Bou Professor	Metge. Professor de la Universitat de Lleida. Universitat de Lleida. Director de WINFOCUS España
Dr. José Alonso Professor	Metge. Servei d'Urgències. Hospital Clínic de Barcelona. Professor de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona

Curs presencial · 8,5 hores lectives · 10 de desembre de 2026, de 9.00 a 20.00 h

Hospital UniversitariJoan XXIII deTarragona.C/ Dr.Mallafrè Guasch,4, 43005Tarragona. Grups de 4 alumnes per instructor que roten per 3 estacions pràctiques (models sans, maniquí de SVA, portàtils tutorials).

Horari	Activitat	Docent
09.00 – 09.10	Benvinguda, presentació de la iniciativa WINFOCUS i instruccions del taller	R. Nogué · G. Pugnet
09.10 – 09.35	Finestres FoCUS: com obtenir-les i què avaluar en cadascuna (amb debat)	G. Pugnet
09.35 – 10.05	Signes FoCUS de malaltia cardíaca crònica (amb debat)	G. Pugnet
10.05 – 11.05	**HOT 1 · Pràctica: finestres bàsiques (paraesternal eix llarg i curt, apical 4 cambres, subcostal i VCI) en models sans**	Tot el professorat
11.05 – 11.50	Pausa cafè	
11.50 – 12.20	Signes FoCUS de disfunció sistòlica del ventricle esquerre (amb debat) Signes	R. Nogué
12.20 – 12.50	FoCUS de disfunció sistòlica del ventricle dret (amb debat)	J. Alonso
12.50 – 13.50	**HOT 2 · Pràctica: adquisició en model sa i interpretació de patrons de malaltia crònica i disfunció del VE i del VD en portàtils tutorials**	Tot el professorat
13.50 – 14.50	Dinar	
14.50 – 15.20	Vessament pericàrdic i tamponament (amb debat)	G. Pugnet
15.20 – 15.50	FoCUS en la valoració de la volèmia: VCI i cavitats (amb debat)	R. Nogué
15.50 – 16.50	**HOT 3 · Pràctica: VCI i volèmia, vessament pericàrdic i tamponament. Avaluació individual de l'adquisició de finestres (llista de comprovació)**	Tot el professorat
16.50 – 17.35	Pausa	
17.35 – 18.05	FoCUS en el suport vital avançat: protocol FEEL (amb debat)	J. Alonso
18.05 – 18.35	FoCUS en el xoc: abordatge sistematitzat i informe FoCUS (amb debat)	J. Alonso
18.35 – 19.35	**HOT 4 · Simulació: megacode de SVA i de xoc amb FoCUS (maniquí + model sa). Avaluació individual dels escenaris (llista de comprovació)**	Tot el professorat
19.35 – 20.00	Debat final, resolució de dubtes, enquesta de satisfacció i cloenda	R. Nogué · G. Pugnet

En negreta i fons blau: sessions pràctiques (HOT, hands-on training). Les revisions teòriques inclouen un espai de debat.

Avaluació i obtenció del diploma

- Assistència al 100 % del curs (full de signatures matí i tarda).
- Per superar l'avaluació de coneixements, cal obtenir una puntuació mínima del 70 % (7 sobre 10)
- Enquesta de satisfacció al final del taller.

Activitat sense patrocini comercial.

Detecció i justificació de la necessitat formativa

S'ha identificat la necessitat de reforçar els coneixements i les habilitats pràctiques dels professionals de Medicina Interna, Urgències i Hospitalització a Domicili en l'ús de l'ecografia cardíaca focalitzada (FoCUS) en l'atenció al pacient crític.

Aquesta necessitat es fonamenta en la importància de disposar d'eines diagnòstiques ràpides a peu de llit que facilitin la valoració i la presa de decisions clíniques en situacions d'aturada cardíaca, xoc i inestabilitat hemodinàmica.

La necessitat formativa es justifica per les recomanacions internacionals basades en l'evidència científica sobre l'aplicació del FoCUS (Via et al., Journal of the American Society of Echocardiography, 2014), que estableixen les competències necessàries per a una utilització adequada d'aquesta tècnica.

El curs respon a aquesta necessitat mitjançant una formació teoricopràctica que combina coneixements, casos clínics, simulació i pràctiques supervisades per garantir l'adquisició de competències aplicables a la pràctica assistencial.